

Oponentský posudek diplomové práce Daniely Neubergové

Efekty výuky češtiny jako cizího jazyka

Daniela Neubergová zvolila pro svou diplomovou práci nelehké a komplexní téma, které zdařile uchopila řadou podnětných metod. Výsledky její práce mohou být inspirací pro řadu dalších zkoumání.

V teoretické části autorka prokazuje dobrou orientaci ve zkoumané problematice. Práce se zdroji je většinou přiměřená, i když odkazy měly být někdy častější a na některých místech chybí (např. v analytické části u údajů o obvyklých vlastnostech nepřipravených a připravených projevů či obvyklých projevech rodilých mluvčích). Z termínů by myslím bylo dobré definovat větu (a nabízí se též otázka, zda by nebylo výhodnější pracovat spíše s výpovědí).

Výzkum je řádně připraven, proběhl s informovaným souhlasem respondenta, o potenciálně problematickém skrytém nahrávání byl respondent informován zpětně.

Autorka usiluje o komplexní pohled na zvolené téma a vhodně volí kombinaci celé řady výzkumných metod, často velmi pracných a časově náročných. Analytická část ukazuje, že autorka se náročnosti zvolených metod nezalekla a velmi dobře je zvládla. Analýzy jsou provedené pečlivě a výsledky jsou podrobně, ale zároveň přehledně prezentovány. Některá zjištění jsou velmi podnětná – osobně oceňuji např. výzkum plynulosti. Autorka si je zároveň vědoma výhod i nevýhod případové studie i zvolených metod a zdržuje se nadbytečných zobecnění.

Pokud jde o nedostatky výzkumu, za poněkud problematický bod považuji rozhodnutí zadat respondentovi nepřipravené projevy na snazší témata a připravené projevy na témata obtížnější. – Přestože z hlediska pedagogického jde o volbu obvyklou, z hlediska prováděného výzkumu jde o komplikaci, neboť výsledky jsou pak ovlivněny nejen faktorem připravený / nepřipravený (na který se autorka soustřeďuje), ale i faktorem obtížnosti (který autorka při analýze výsledků příliš nebere v úvahu). Při prezentaci výsledků by v části věnované hypotézám bývalo dobré se pokusit (vedle či místo porovnání procent, kde je zvážení významnosti rozdílu mezi výsledky dáno dosti subjektivně) o aplikaci nějakého složitějšího statistického modelu stanovujícího, zda je rozdíl mezi výsledky skutečně statisticky relevantní.

Mám otázku k analýze obecné češtiny: Mohl být projev studenta ovlivněn funkcí projevů a tím, zda student pojal daný projev spíše jako „školní cvičení“ (očekávala bych

tendenci ke spisovnosti), nebo jako přátelskou konverzací s lektorkou (očekávala bych volbu méně formálních prostředků)?

Výklad je logicky uspořádaný, některá opakující se témata možná mohla být sdružena na jedno místo textu. Pravopisné, formulační atp. nedostatky nejsou časté; anglická verze dotazníku není zcela bez nedostatků, ale průběh výzkumu to myslím nemohlo ovlivnit. Kolísají formulace týkající se obecné češtiny, která je někdy pokládána za varietu, někdy spíše „jen“ za soubor prostředků. (Jaký jev u adverbii je míněn formulací na s. 90: „Co se týče slovních druhů, ve kterých se nejvíce vyskytovaly většinou obecně české koncovky, největší zastoupení bylo pozorováno u adjektiv (34 slov) a adverbii (24 slov)“?)

Práce D. Neubergové splňuje požadavky kladené na práce diplomové, doporučuji ji k obhajobě. Navrhuji hodnocení výborně.

doc. PhDr. Lucie Saicová Římalová, Ph.D.